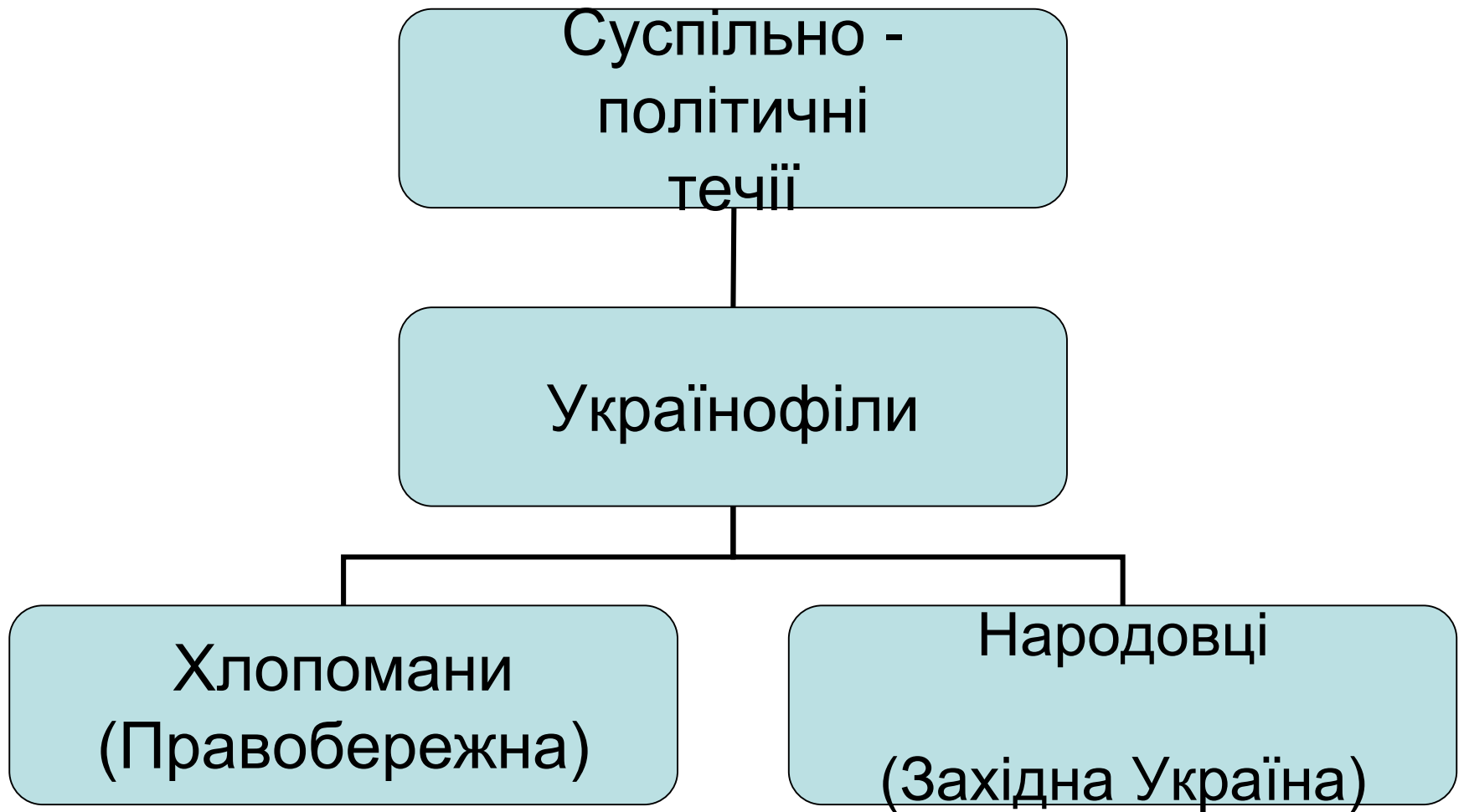

Суспільно –
політичний рух
наприкінці 50 – 60 рр.
XIX століття

Українофіли – це суспільно - політична течія на українських землях в складі Росії та Австро-Угорщини, представники якої виступали на захист мовних, культурних а пізніше політичних прав українського народу.

Антонович Володимир

- Лідер «хлопоманів». Походив із полонізованої шляхти Правобережжя.
- У праці *«Моя исповедь»* закликав «полюби український народ, живи його інтересами, активно працюю для нього, щоб спокутувати гріхи своїх батьків, які жили за рахунок праці цього народу».
- **Етнографічні експедиції**: хлопомани збирали народні пісні, казки, прислів'я, звичаї та обряди, вивчали селянський побут, розповідали слухачам про славне минуле України.
- Окрім подорожей по Україні, випускали **рукописний журнал**;
- **заснували** 1859 р. підпільну **семирічну школу**, де зібрали до 15 бідних юнаків;
- **писали підручники українською мовою**;
- припинили діяльність у 1862 р.
- Один з організаторів Київської громади.

Громади

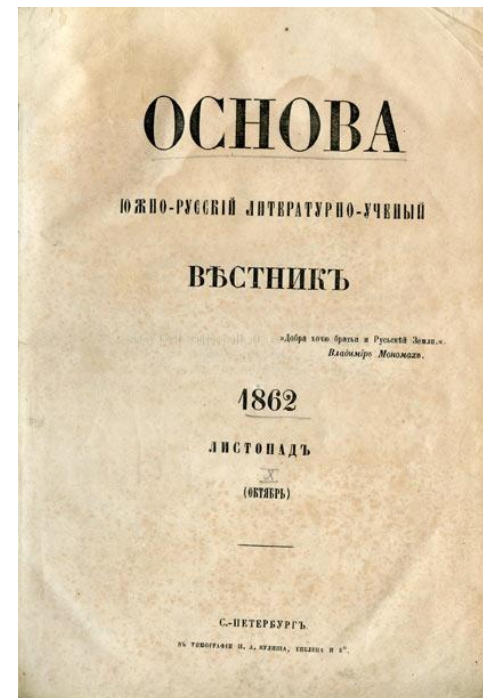
- Напівлегальні непартійні об'єднання, які були організаційною формою українського національно – визвольного руху у 60-90 рр. XIX ст.

1859р. – перша громада в Петербурзі

1860р. – громада в Києві

Журнал “Основа”

- **Основа** — перший український суспільно-політичний і літературно-мистецький журнал та науково-літературний щомісячний [часопис].
- Журнал виходив від січня 1861 року до жовтня 1862 року у Петербурзі. Був створений за ініціативою Василя Білозерського.
- У часописі друкувалися твори художньої літератури, праці з історії, бібліографії, документи, спогади, тощо.
- Тут було вперше опубліковано багато творів Тараса Шевченка (понад 70 поезій), Леоніда Глібова, Пантелеймона Куліша, історичні праці Миколи Костомарова, та ін.

Польське повстання 1863 – 1864 рр.

- **Польське повстання 1863-1864** (Січневе повстання 1863) - національне визвольне повстання поляків проти Росії, яке охопило терени Королівства Польського, Литви і частково Білорусії та Правобережної України.

Валуєвський циркуляр 1863 р.

- Петро Валуєв у 1861 призначений на пост міністра внутрішніх справ. Шестирічне управління Валуєва міністерством відзначалось протистоянням національно-визвольному руху народів Російської імперії, в першу чергу українського. Валуєв, відомий своєю заявою, що «ніякої окремої малоросійської мови не було, немає і бути не може» підготував так званий Валуєвський циркуляр 1863 про обмеження української мови.

Валуєвський циркуляр 1863 р.

- **Заборонна** друкувати українською мовою підручники та релігійну літературу;
- **Заборона** на публічне вживання української мови у школах, церквах та державних установах;
- **Заборона** діяльності громадських організацій.
«... дозволялиту до друку тільки такі твори цією мовою, які належать до галузі красною письменства; пропуск же книг малоросійською мовою як духовного змісту, так навчальних і взагалі призначених для початкового читання народу, припинити».

Павло Чубинський

- 1839 р. - 1884) — український етнолог, фольклорист, поет, громадський діяч.
- автор слів Гімну України 1863 р.

The End